

vateli) ve výkonu držby nepřekážely. Hlavní věci však, jak řečeno, je, by povinná strana vysazena byla z držby nemovitosti a držba přešla na stranu vymáhající, jako orání, setí, sklizení a pod., a převedeno bylo na stranu vymáhající, takže, kdyby si povinná strana úkony držební (hospodaření) i na dále osobovala, nejevilo by se to výkonem jejího práva, jako až posud, nýbrž svémocným zásahem v nabytou držbu strany vymáhající, která by následkem toho oprávněna byla jak k žalobě pro rušenou držbu, tak vlastnické. Tímto vyvedením povinné strany z držby a uvedením vymáhající strany v držbu stane se vymáhající strana, byla-li povinná strana pouze spoludržitelkou (spolu hospodařící spolupachtýřkou), ovšem jen spoludržitelkou, t. j. držitelkou vedle posavadního druhého spolupachtýře, proti němuž exekuce se nevede, a bude ovšem jejich spoludržba rovněž ideální, tak jako byla posud mezi exekutem a jeho spolupachtýřem, neboť nic se nezměnilo, jenže na místo exekuta vstupuje exekvent. Za to vyklizení, to jest odstranění lidí a věcí exekutových z nemovitosti, jest věcí vedlejší a, je-li druhý spolupachtýř, proti němuž exekuce se nevede, ideálním spoludržitelem věcí, jež se odkliditi mají, nebude je lze odkliditi, když spoludržitel nesvolí, neboť odklizením bez jeho svolení vsáhlo by se v jeho ideální spoludržbu a to svémocně, ježto není proti němu pro nedostatek exekučního titulu exekuční vyklizení povoleno, takže by byla odůvodněna žaloba z rušené držby. Podobně, jsou-li lidé exekutovi, kteří odstranění býti mají, také zároveň lidmi druhého spolupachtýře, nesmí se ani jich býti dotčeno, neboť i tím by se vsáhlo v právo spolupachtýře a zásah ten jevil by se v účincích svých jako zásah v hospodaření jeho a tudíž rovněž přímo jako zásah do jeho spoludržby nemovitosti, jež musí zůstatí nedotčena, jež by ale dotčena byla, kdyby se mu odstraněním oněch lidí ztěžilo neb dokonce znemožnilo hospodaření. Jak se tedy vymáhající strana s druhým spoludržitelem ohledně lidí a movitých věcí porovná, je její věcí. Neopatří-li si jeho svolení k vyklizení a vyklidí je přece, má spoludržitel proti němu jednak jako osoba třetí nárok na nepřipustnost exekuce vyklizením dle § 37 ex. ř., a, bylo-li již vyklizení provedeno, nárok z rušené držby na uvedení v předešlý stav. Jak vidno, pomocí zásad občanského práva dojde se k bezpečnému právnímu upravení této na první pohled spletené otázky a k jasnému poznání, že práva třetí osoby, jichž dotčení ovšem nelze připustiti, nemohou býti překážkou, aby se vymáhající strana nedomohla svých práv proti exekutovi, pokud to právě bez jich dotčení lze, a že tedy nemohou býti exekutovi zástěrou, pod kterou by se vymkl splnění své povinnosti.

Čís. 6296.

Pozemková reforma.

Pachtýř (zástupce pachtýře) zabrané nemovitosti, jež má býti vyklizena, nemůže se, třebas výpověď ze zabraného majetku proti němu nečelila, domáhati zrušení exekuce žalobou, nýbrž pouze v řízení mimosporném. Žalobou může se domáhati zrušení exekuce pouze třetí osoba,

jež nebyla, nejsouc držitelkou vyklizované nemovitosti, nijak účastněna na řízení o pozemkové reformě.

(Rozh. ze dne 21. září 1926, R I 722/26.)

Žalobce domáhal se žalobou, by byla zrušena exekuce vyklizením zabraného hostince čp. 1 v S., ježto ve výpovědi hostinec ten prý nebyl uveden, že bylo zadáno o jeho vyloučení ze záboru, a tvrdil, že jest vlastně jen zástupcem pachtýře, pravovárečného měšťanstva v Ž. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobu zamítl, **o d v o l a c í s o u d** zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením pro zmatečnost a žalobu odmítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Odkazuje se především na důvody rozhodnutí čís. 4829 sb. n. s. a dodává se vzhledem k vývodům stížnosti toto: Mínil-li stížnost, že předpisy v rozhodnutí tom citované nařizují nesporné řízení jen pro řízení předcházející exekučnímu titulu, nikoli však pro opoziční nárok vzniknuvší po vydání exekučního titulu proti zavedené exekuci, tedy byť tomu v nájemních věcech a ve věcech drobných pachtýřů, jež obojí stížnost zvláště vytýká, i tak bylo, ovšem na kolik se při drobných pachtýřích opposice vůbec mysliti dá (čemuž tak je jen v případě §§ 6 a 7 požad. zák., neboť jinak se pachtýř nalézal v pachtovní držbě pozemku a vyklizení vlastníka a odevzdání třeba nebylo), zapomíná stěžovatel, že zákon o ochraně nájemníků a zákon požadovací ve věcech drobných pachtýřů upravují jen řízení vypovídací (onen) a příkazovací (tento), řízení to tedy končí pravoplatným svolením k výpovědi pokud se týče pravoplatným příkázáním pozemku (k čemuž ovšem přistupují ještě knihovní zápisy a dispozice přejímací cenou), naprosto však do řízení toho nenáleží odevzdání vypověděné (příkázané) nemovitosti, tedy exekuce. Za to v agendě pozemkové reformy záborové obsaženo jest, jak už § 5 záb. zák. praví, i **p ř e j í m á n í a p ř i d ě l o v á n í** zabraných nemovitostí, což potom zákon náhradový a přidělový podrobně provádějí. Aby Státní pozemkový úřad mohl pozemek přidělit, musí jej napřed sám v držbě míti a proto musí, nevydá-li jej povinný dobrovolně, provést exekuci, kterou zákon náhradový (§ 20) zvláště upravuje. Soudnému čtenáři zákonodárství tohoto musí býti zcela jasno, že zákonodárce dokonce si nepředstavoval, že by se Státní pozemkový úřad, chce-li nabýti držby vypověděné nemovitosti, měl s vlastníkem nebo jinou osobou hospodařící, proti níž výpověď čelila, o ni teprv sporem příti, k čemuž by jej ovšem každý exekut nutiti mohl, kdyby opposici svou směl uplatňovati žalobou. Nejde o to, v jakém období řízení pozemkové reformy se nalézá, zda v období před exekucí či již v období exekučním, nýbrž o to, že i v řízení nesporném lze všechny jak právní tak i skutkové otázky, jež se tu vyskytují, se stejnou bezpečností řešiti, jako v řízení sporném,

jenže řízení nesporné má tu výhodu, že je neporovnatelně rychlejší (kratší) a lacinější. Právě i tento případ sám ukazuje, že, i kdyby se řešila věc sama, jak to učinil prvý soudce, bylo by se to mohlo státi zrovna tak dobře pouhým usnesením, jako se to stalo rozsudkem, to jest po šetření konaném ve smyslu Šu 2 čís. 5 nesp. říz. místo po sporném jednání. Ale ovšem citované rozhodnutí mělo předmětem jen nárok opoziční dle Šu 35 ex. ř. a rozhodlo také jen o řízení o něm, kdežto v projednávaném případě není z obsahu žaloby, když výpovědní spisy nejsou připojeny, zcela jasno, jde-li o námitky exekuta či třetí osoby, t. j. čelila-li výpověď právě proti žalobci čili nic a není-li tedy žalobce osobou třetí a nejde-li tedy o nárok vylučovací dle Šu 37 ex. ř., k čemuž doložiti dlužno, že o případ Šu 36 čís. 1 ex. ř. nejde, protože, není-li exekučního titulu pro žádané vyklizení hostince, jak žalobce míní, neměla exekuce býti sice povolována, avšak proti tomu byl přípustným toliko rekurs, a byl-li tento promeškán, nelze to uplatňovati žalobou dle Šu 36 čís. 1 ex. ř., neboť nejde o případ Šu 7 druhý odstavec ex. ř., jenž předpokládá exekuční titul a výkaz dospělosti nároku, t. j. projiti lhůty v něm stanovené, čehož správnost žalobce žalobou dle Šu 36 čís. 1 právě popírá. Ale ani je-li žalobce osobou třetí, t. j. výpověď proti němu nečelila a on není exekutem, nerozpakuje se nejvyšší soud užití zásady rozhodnutí čís. 4829 sb. n. s. i na jeho případ, neboť pak jest pouze formálně osobou třetí, protože proti němu není exekučního titulu, ale materielně exekutem je, protože je držitelem nemovitosti, jež má býti vyklizena, t. j. byl by jím, kdyby byl podmínem právního poměru, na nějž svou žalobu zakládá, kdyby sám byl pachtýřem: tvrdí-li sám, že jest jen zástupcem pachtýře, o jehož práva žalobu opírá, jest ovšem posice jeho materielně horší než by byla, kdyby sám pachtýřem byl, ale na formální otázce, o niž tu jde, to ničeho nemění. Teprve kdyby žalobce byl i materielně osobou třetí, jak tomu je v případě Šu 31 náhr. zák., kde někdo třetí, jenž není držitelem a nemůže tedy býti vyklizován (exekvován), domáhá se uznání svého vlastnictví nebo služebnosti a pod., nebyl by materielně účastníkem řízení reformního a nemohlo by o tom býti řeči, aby se práv svých domáhal v řízení tom pouhým návrhem v něm učiněným, nýbrž zůstával by odkázán na všeobecné předpisy platné mimo řízení to, tedy na žalobu.

Čís. 6297.

V případě Šu 17 nesp. říz. lze použiti pouze předpisů Šu 146—154 c. ř. s., nikoliv i jiných předpisů civilního soudního řádu.

Pro zmeškání lhůty Šu 2 zákona o zrušení svěření ze dne 3. července 1924, čís. 179 sb. z. a n. nelze povolití navrácení k předešlému stavu.

(Rozh. ze dne 21. září 1926, R I 766/26.)

Svěřenský soud zamítl návrh Jana L-a, by mu bylo povoleno navrácení k předešlému stavu pro zmeškání lhůty, jež byla určena ve